

dovoljno, da se. Se eno željo pa grajamo istočasno, ko poročamo o tej vinarski in sadjarski šoli, da bi namreč zopet bila dvoletna kot je bila nekdanj. Preje je dežela imela to šolo v svoji oskrbi in pod svojim vodstvom. Zdaj ostanjejo šole kot take pod nadaljnjim vodstvom državnih oblasti, oblastna skupščina ima pravico sodelovanja v rešitvi tozadevnih vprašanj. Gotovo je, da bo tudi to zadevo mariborska oblastna skupščina sprožila, da se uredi po želji strokovnjakov in staršev, ki pošiljajo svojo mladino v to šolo.

Minister dr. Andrej Gosar za viničarje in poljske delavce. Jugoslovanska strokovna zveza je pisмено zaprosila ministra za socialno politiko g. dr. Andreja Gosarja, da naj borza dela v Mariboru izdaja izkaznice za polovične vožnje po železnici tudi onim viničarjem in poljskim delavcem, ki odhajajo poleti na mlave na Hrvaško in v Medjimurje. Obenem je naprosila gospoda ministra za socialno politiko, da posreduje pri prometnem ministru, da leta izda dovoljenje za znižani prevoz deputatov (to je plače v naravi), ki jih prejemajo ti delavci za svoje delo. Minister g. dr. Gosar je že obvestil Jugoslovansko strokovno zvezo v Ljubljani, da je že naročil mariborski borzi dela, da se morajo izdati zgoraj omenjene izkaznice poljskim delavcem in viničarjem in do bo ukrenil vse potrebno pri prometnem ministru, da se dovoli znižana prevoznina živil, ki jih prejmejo zgoraj označeni kot plačilo.

Kako so na Pesnici agitirali za vstop v Orjuno. O zakulisju bombnega napada na Pesnici smo izvedeli še sledeče: Na zborovanju Orjune je neki govornik iz Maribora (baje jurist) naglašal, da člani Orjune lahko nosijo orožje brez orožnega lista. Če član Orjune koga težko poškodeje, se mu ni bati kazni, ker so pri Orjuni mnogi mariborski sodniki in advokati. Še celo tedaj, če orjunaš koga usmrti, dobi majhno kazen. Tako se je skušalo pridobiti za Orjuno kmetijske člane. In govornik je naglašal, da naj osebno železničarji pristopijo k Orjuni, kajti potem bodo dobili boljše službe, ker pri direkciji v Ljubljani odločajo orjunaši. Imenoval je tudi nekega gospoda višjega uradnika na glavnem kolodvoru, ki baje hoče same orjunaše k železnici. Vprašamo ravnateljstvo državnih železnic v Ljubljani ali je res, da orjunaši odločajo pri železnici?

Preiskava o bombnem atentatu v gostilni Klemenčič na Pesnici pri Mariboru se nadaljuje in jo vodi mariborska policija. Izvršenih je bilo že več aretacij članov Orjune na Pesnici in v Mariboru. Podrobnosti še niso znane, vendar je sigurno, da bodo sedaj pojasnjeni razni bombni atentati v Mariboru in okolici.

Konec beneinske zadeve pri Sv. Lenartu. Na razna vprašanja glede »bencina« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah odgovorjam, da je znana autodružba zgubila tožbo tudi pri državnem svetu. Ker je torej najvišje sodišče zavrnilo zahtevo za obnovno razpravo, mora sedaj ta družba plačati nad 380.000 dinarjev kazni in takse. »Nekdo« je želel, da se akti o tej nečedni stvari ne bi več našli, ali dotični gospod in njegovi pomagači naj vedo, da nam je cela umazana zadeva dobra znana. Nekje se še bo govorilo tudi, kako se je davčni urad intabuliral na premoženje avtodružbe samo za 255.000 Din. Zakaj ne poseže davčni urad po premoženju bogatega poslovođe avtodružbe? Danes je jasno, da so visoki gospodje samostojni demokrati hoteli za stotisoče dinarjev oškodovati državo, a nato celo zadevo na znani način »zatušati«. In ti ljudje pravijo, da so državotvorni! — Fr. Ž.

Važno za občinske predstojnike. Ako je rabila občina cement za popravilo ceste, mosta ali kaj drugega, kar služi občini dobroti, je uložila prošnjo, opremljeno z občinsko štampiljko in se je dovolil prosti prevoz cementa po železnici. Od sedaj naprej pa mora to prošnjo glede prostega prevoza cementa poleg občine potrditi še tudi pristojni okrajni glavar.

Umrila je 9. t. m. na Vrčičah pri Svečini v visoki starosti 86 let mati našega oblastnega poslanca g. Ivana Šerbinek. Rajna je bila vzorna mati in gospodinja. Svoje otroke je vzgojila v strogo krščanskem in slovenskem duhu. Šerbinekova hiša je že od nekdanj slovela kot narodna. Blago mamico smo dne 11. aprila ob veliki udeležbi položili k zadnjemu počitku! Svetila ji nebeška luč! Šerbinekovim naše sožalje!

Umril je dne 8. t. m. v Prevaljah sreski tajnik v pokoj, g. Franc Robar v starosti 66 let. Pogreb se je vršil v nedeljo, 10. t. m. ob obilni udeležbi ljudstva. N. v. m. p.l.

Uboj. V župniji Ptujška gora se je zopet doigral te dni fantovski pretep, ki je končal s smrtjo mladega življenja. Po vinogradih opravljajo sedaj kop in na večer pred razidom se pač pije mnogo več nego je potrebno. Razdraženi po preobilnem alkoholu so se vračali s kopi proti domu J. Danjko iz Stez ter Anton Gojkovič in J. Rodošek iz Ptujške gore. Med potjo so se med seboj sprli, prišlo je do pretepa in nad Danjka sta se spravila omenjena dva s Ptujške gore. Pod udarci se je Danjko zgrudil na tla in na tleh ležečega sta ga obdelala z motikami tako, da sta mu razbila lobanjo in kmalu nato po prepeljavi v ptujško bolnico je izdahnul.

Strasna smrt 15 letne deklice. V neki hiši v Dolnji Lendavi se je odigral pred kratkim grozen prizor, ki je zahteval življenje petnajstletne služkinje Ilonke Legény. Kaj da je nesrečo povzročilo, ne ve nihče, ker priče ni bilo nobene. Nesrečnica je v kuhinji likala z likalnikom na špirt. Kako je prišel špirt v dotiko z obleko na njenem telesu in na kak način se je ta na njen ušeski, je ostalo nepojasnjeno. Drugi so so za stvar izvedeli še le v trenutku, ko so se sobna vrata iz kuhinje bliskoma odprla in je s kričkom drvela proti njim postava v plamenu. Osupnili so, a le za trenutek. Potem pa so kričali dekletu, naj se vleže na tla. S preprogami in rjuhami, ki so jih metali na njo, so plamen zadušili. Zdravnik je bil kmalu pri roki. Ker je bila bolečina radi groznih opeklin neznošna, je dal ponesrečenki pomirjevalne injekcije. Zdravniška pomoč jo je v toliko spravila k zavesti, da so jo lahko prenesli na dom. Mlada, slabotna narava ni vzdržala velike grozote in dekletu je zatisnilo oči k smrtnemu spanju. Nesreča je pretresla vso okolico in mlado žrtev je spremljalo do groba in v grob veliko sočutje. Dekle ni mislilo na smrt in je celo v največjih mukah odslavljalo radovedneže, ki so vpraševali, kako se je zgodila nesreča, z besedami: »po-

vem, ko ozdravim.« Drugače je bilo odločeno in odnesla je s seboj v grob skrivnost nesreče.

Dva požara v Prekmurju. V obmejni madžarski vasi Sv. B. je 25. marca nastal požar pri Matiji Lutar. Pogorelo je gospodarsko poslopje. V nevarnosti je bila tudi sosedova hiša in le požrtvovalnemu delu gasilcev se je zahvaliti, da se je plamen ni prijel. — Istega dne ponoči je gorelo v vasi L. pri Stefanu Fujsu. Žrtev požara je postala hiša z gospodarskimi poslopi. Največja nesreča pri stvari je bila, da je izbruhnil požar ponoči in so ga opazili šele takrat, ko je bilo že celo poslopje v plamenu. Reševanje ni bilo mogoče in tako je škoda zelo velika. V hlevu so se zadušile tri krave, v svinjarih vse svinje in zgoarele so tudi kure. — Oba požara sta nastala iz neznanih vzrokov.

Nesrečna igra z nabojem. Nekega dne v preteklem tednu se je igral Franc Hajba iz Dobrovnika v Prekmurju z ostrim nabojem. Pri tem zadel ob kapico, ki se je užgala in naboj raznesla. Učinek je bil tako močan, da je nesrečniku razmesaril na obeh rokah pazelc in kazalec. Prvo pomoč mu je nudil domači zdravnik dr. Kolin, drugi dan pa so ga odvedli v bolnico v Mursko Soboto.

Celo svoje imetje ja zapustil mački. Neki bogatin v Langbeachu v Zedinjenih državah Severne Amerike je zapustil večji del svojega imetja svoji desetletni mački. Oseba, ki bo oskrbovala to mačko, ima pravico razpolagati s tem denarjem. To je brez dvoma najbogatejša mačka na svetu.

Od tekača do največjega trgovca. Lastnik znane londonske trgovine Selfridge, Mr. Gordon Selfridge, je kupil za 10 milijonov funtov (nad eno milijardo lir) drugo največjo trgovino te vrste v Londonu Whiteley. Ta trgovina se razteza v Oxfordstreetu na daljavo dveh kilometrov. Z nakupom te trgovine je postal Selfridge najbogatejši trgovec in eden izmed najbogatejših mož na Angleškem. Zraven omenjenih dveh trgovin ima po drugih angleških mestih še 21 veletrovin. Gordon Selfridge je rodom Amerikaneec, pričel je kot tekač s tedensko plačo poldruga dolara v Njujorku.

Šmarnice za leto 1927. Maj se bliža in Slovenci bomo zopet obhajali šmarnično pobožnost. Letos nam je napisal »Šmarnice« g. dr. Fr. Krulj, dekan v Laškem. Te »Šmarnice« nas vodijo v šolo čednosti, k majniški kraljici. Ker je knjiga pomembna in uporabna ne le za majnik, ampak splošno za nabožno čitanje, je prav, če se kar najbolj razširi med ljudstvom. Naklada je majhna, naročite čimprej! Knjiga stane vezana 20 Din. Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Koroška cesta 5.

Popust v kopalnišči Krapinske Toplice, žel. postaja Zabok, stalni avtopromet. Na željo mnogih gostov se je kopalniška uprava odločila, da za časa predsezona od 15. aprila do 16. junija ter v posezoni od 1. septembra do 1. novembra uvede 20 dnevno zdravljenje za pavšalno vsoto 1280 Din. Zato vsoto dobi vsak gost sbo z električno razsvetljavo, postrežbo z vsemi pristojbami, trikrat dnevno hrano, dnevno 1 kopalj v kadi ali bazenu in dva krat pregled zdravnika v tem času. Zdravi se z gotovim uspehom giht, reuma, ischias, ženske bolezni itd. Inozemci imajo 50% popusta na SHS železnicah, vizum dobijo za 10 Din na konzulatu. Začetek sezone 15. maja. Prihod se naj naznani, vse drugo pa je razvidno iz prospekta, katerega pošlje uprava vsakemu zainteresu.

Ni več dobrih biciklov po vojni, si misli samo oni, ki ne pozna izdelkov največje in najstarejše tvornice Evrope »Peugeot« (letna produkcija 250.000 komadov). Nabavite si bicikel pri glavnih zalogi Erik Breuil, Celje št. 70 ali pri njegovem zastovstvu in Vi bodete zadovoljni in mu hvaležni! Cene od 1600 do 2100 Din. Zahtevajte cenik, ki se vam dopošlje brezplačno.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela meseca marca te-le podpore: 50 Din g. Fr. Zacherl, učitelj v pokoj v Ljutomeru; 100 Din g. prof. bogoslovja dr. Fr. Kovačič; 20 Din ga. Liza Pintarič v Vojniku; 100 Din g. notar Ivan Ašič; 50 Din g. odvetnik dr. A. Mulej; 100 Din Spodnještajerska Posojilnica; 500 Din Zgodovinsko društvo mesto venca na krsto pok. ravn. Pirca; 250 Din županstvo Lg. Iz raznih poravnov so poslali kot poravnino gg. odvetniki dr. Veble, dr. Rapotec, dr. Rapoc 150, 200 ozir. 100 Din. Svatje na gostijah Zunič—Javšovec pri Sv. Juriju ob Ščavnici, Znidarič—Bratkovič pri Kapeli, Kmetec—Belca v Pongercih, Bovha—Zakošek v Penkovem selu so nabrali 70, 186, 50 oziroma 100 Din. Prijatelj pokojnega mil. g. arhidijakona Hrastelja v Ribnici so zbrali mesto venca 500 Din. Vsem darovalcem izreka odbor najtoplejšo zahvalo.

Za razvedrilo.

Teško delo. Živel je krut graščak, ki je tlačil kmete. Nekoč je poklical pred sebe nekega kmeta in mu dal težko nalogo: Volka, kozo in zeljnate glave prepeljati preko reke z enim čolnom, pa tako, da ne bo volk koze in ne koza zelja pojedla. Ako bi prepeljal volka, poje koza zelje, Ako prepelje zelje, poje volk kozo. Ako prepelje kozo, potem pa ne ve, kaj naj v drugič prepelje. Če prepelje v drugič volka in gre po zelje, bi volk raztrgal kozo, če pa prepelje zelje in gre po volka, bi koza pojedla zelje. Kako je to naredil?

Rešitev ugank: Les na les, pa usuje vmes — to je mlatičev cepec. — Kaj je med goro in dolino — beseda »ina«!

Nove ugank: Katera žival ima kosti zunaj in meso znotraj? (Rešitev v prihodnji številki.) — Kdo si preje nogo zlomi, ali tisti, ki pade z mize ali tisti, ki pade z zvonika? (Rešitev v prihodnji številki.)

Uganka, ki je mi ne znamo rešiti: Čebela je priletela na koprivo. Ali je kopriva pičila čebelo ali čebela koprivo? —

Boben za pisanko: Sinček: »Ata, kupite mi boben!« Oče: »Kaj ne, da bi me oglušil s svojim bobnanjem!« Sinček: »O ne, ata, pa bom samo takrat bobnal, ko boste vsi spal!« —

Zakaj lezejo piščeta iz jajca. Bratec in sestra sta videla, kako so mala piščeta prilezla iz jajca. Bratec je videl, da sestra tega ne razume, pa ji je rekel: »Ti tega ne razumeš! Jaz pa vem, zakaj lezejo piščeta iz jajca!« »No, zakaj?« »Zato, ker se bojijo, da bi jih sicer skuhal!«

Gospodarstvo.

UVOZ PONAREJENEGA VINA IZ ITALIJE V JUGOSLAVIJO.

V zadnjem času se je uvozilo veliko ponarejenega vina iz Italije v Jugoslavijo. To vino se prodaja v raznih krajih naše države po nezasišano nizkih cenah pod ime-

nom dalmatinska vina. Srednje cena teh vin je franko Split liter 2.50 Din do 3 Din. Vinski trgovci so nakupili tega vina velike množine, ne da bi se prepričali o njegovem izvoru. Padec cenam dalmatinskih vin se je pripisoval slabi trgovski konjunkturi in izvanredno dobri dalmatinski trgatvi. Ta trditev pa je bila le izmišljena v ta namen, da se je razložila nizka cena tega vina. Vino so prodajali na drobno po 4 do 6 Din liter. To pa je postalo sumljivo pristojnim oblastem, vsled česar se je naročilo vinskemu nadzorniku S. Schneiderju, da vino preišče. — Ugotovilo se je, da je vse ceneno dalmatinsko vino falzifikat in da je razširjeno po celem Vajdasagu, Bečkereku, Kikindi, Somboru, Dardi, Senti in Subotici. V Subotici se je zaplenilo v dveh večjih vinskih trgovinah taka ponarejena vina. V Bečkereku so bile tri vinske kleti zaradi točenja tega vina zatvorjene.

Preiskava je dognala, da je bilo to vino ponarejeno v Italiji. Iz hektolitra vina in odgovarjajoče količine vinske esence se je sfabriciralo deset hektov vina, katero se je na raznih dalmatinskih trgih prodajalo trgovcem po 2 Din in še ceneje. Ti dalmatinski trgovci so potem to vino uvažali v notranjščino naše države. Beograjski kemični zavod je dognal, da je bilo vino dobro ponarejeno in da se je tega vino spravilo v notranjščini naše države v promet okoli 20.000 hl. Vinski nadzornik S. Schneider je o rezultatu preiskave vposlal izčrpno poročilo ministrstvu za kmetijstvo. Kmetijsko ministrstvo je odredilo skrajno stroge predpise glede uvoza tega vina, vsled česar je upati da se v bodoče to prepreči.

Tudi pri nas se troši mnogo dalmatinskega vina in že večkrat smo čuli glasove iz gospodarskih krogov, ki so zahtevali enako preiskavo tudi pri nas. Vsekakor bi bila revizija, o kateri zgoraj poročamo, koristna in potrebna povsod, da se obvarujejo interesi naših vinogradnikov. Cene pristnim dalmatinskim vinom so danes v Dalmaciji 4.50 do 7 Din za liter, kupljeno pri producentu. Koliko znaša transport, trošarina, doklada in režija, si lahko preučava vsakdo sam. Ali ne da to razmišljati, kako je mogoče potem točiti v naših mestih razna vina na drobno po ceni, ki ni v skladu z nabavno ceno in stroški?

Spomladni tečaji pri državnih trtnih in sadnih nasadih v Pekrah in v Kapeli. Ministrstvo za poljedelstvo in vode je odredilo z odredbo z dne 15. marca 1927, št. 2132 prirejanje spomladnih tečajev po zakonu o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva z dne 30. decembra 1921, o-losno po pravilniku k temu zakonu z dne 24. novembra 1923 ter je dalo v ta namen na razpolago potrebna sredstva. Spomladni poučni tečaji se bodo vršili od dne 20. do 23. aprila 1927 v državnih trtnih in sadnih nasadih: 1. v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru in 2. v Kapeli, pošta Slatina Radenci. Delovni program za tečaje je tale: a) pouk o vzgoji ameriških podlag kakor tudi o domačih trtnih vrstah in sadnem drevju; b) izbor in priprava zemljišča za vinograd in sadovnjak; c) priprava materiala za cepljenje trt in sadnega drevja; d) o načinu cepljenja in praktičnih izvrševanje načinov, po katerih se vrši cepljenje trte in sadnega drevja; e) sajenje trt in sadnega drevja na stalno mesto in negovanje prva leta; f) obrezovanje in vzgoja trt in obrezovanje krone pri sadnem drevju; g) o peronospori, oidiju in grozdnem zavijaču in njih zatiranju; h) o zatiranju samorodnih trt (šmarnice itd.) in precepianju sadnih dreves. Vsak udeleženeec tečaja dobi prosto prenočišče in dnevno 10 Din kot prispevek za prehrano. Razen tega dobe ob koncu tečaja odlični tečajniki nagrade v cepilnem orodju. Tečaji so namenjeni v prvi vrsti kmetijskim in viničarskim mladeničem, potem pa tudi drugim zainteresentom, ki se hočejo udeležiti tečajev ob svojih stroških. Kdor se želi udeležiti katerega izmed navedenih tečajev, se mora čimprej, najpozneje pa do 18. aprila ustno ali pisмено prijaviti pri upravniku nasada, kjer se želi udeleževati tečaja. Prijave za udeležbo sprejemajo tudi srezi kmetijski referenti.

Plačevanje davkov s priznanicami o 20% odbitku ob zamenjavi kronskih novčanic. Kakor smo že enkrat poročali, vsebuje finančni zakon za leto 1927-28 za naše davkoplačevalce izdatno ugodnost, ker jim dovoljuje plačilo davkov s priznanicami o 20% odbitku ob zamenjavi kronskih novčanic. Predmetni člen finančnega zakona se glasi sledeče: »Za davčne zaostanke bodo od 1. aprila 1927 dalje sprejemale državne blagajne namesto gotovega denarja priznanice, ki so se izdale za odbitek 20% od kronskih novčanic ob priliki žigosanja, ako se glase na manjše vsote nego 1000 K. Te priznanice se za plačilo davkov sprejemajo samo od onih oseb in njihovih dedičev, katerim so bile izdane od strani pristojnih organov, ki so novčanic žigosali in odbitke sprejemali.« — Ugodnost v sedanjih obliki je jako važna. V Sloveniji je po približni oceni vseh priznanic v 20% odbitku 146 milijonov kron, od tega jih je takih, ki se glase na vsote izpod 1000 K za približno 30 milijonov kron. Ugodnost v sedanjih obliki pomenja brez dvoma prvi korak k likvidaciji vprašanja o izplačilu 20% bonov, kateremu slede v okviru proračunske možnosti nadaljni koraki do popolne rešitve tega vprašanja. Delna rešitev vprašanja izplačila 20 odstotnih priznanic je eden izmed važnih uspehov naših poslancev.

Živinorejska zadruga za Slov. gorice pri Sv. Lenartu v Slov. goricah priredi poučna predavanja o odberi in vzreji govede in svinj za plemo in sicer v nedeljo, 1. maja pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah po rani maši; pri Sv. Andražu v Slov. goricah, ob 11. uri in pri Sv. Antonu v Slov. gor., ob 15. uri. 8. maja pri Sv. Trojici v Slov. goricah, po rani sv. maši, pri Sv. Benediktu v Slov. gor. po pozni maši. 15. maja pri Sv. Ani v Slov. goricah, po rani maši in pri Mariji Snežni po večernicah. 22. maja pri Sv. Barbari po rani maši, pri Sv. Rupertu po večernicah. 29. maja pri Sv. Juriju po rani sv. maši, pri Sv. Jakobu po večernicah. 26. maja na vnebohod pri Sv. Marjeti ob Pesnici po rani sv. maši in v Jarenini po večernicah. Živinorejci naj bi obiskali ta predavanja polnoštevilno: umna živinoreja je vir kmetovega blagostanja. Kraj predavanja bode pravčasno naznanjen.

Guštanj. Tukaj se je vršil na predpostno nedeljo občni zbor kmetijske podružnice za Guštanj in Tolsti vrh. Prišlo je povoljno število kmetov in drugih, ki se zanimajo za kmetijstvo. Okrajno